

**UCHWAŁA NR XII/71/15
RADY MIEJSKIEJ W BOJANOWIE**

z dnia 30 października 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz. 594 ze zmianami) oraz art. 176 pkt. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zmianami), Rada Miejska w Bojanowie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bojanowa.

§ 3. Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

(-) Jarosław Bartkowiak

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

na lata 2016-2018

BOJANOWO

BOJANOWO 2015

I. WPROWADZENIE

Niniejszy program został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada na gminę ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/cyt. ustawy do

rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażując zasoby gminy. Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci, jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości. Nie wszystkie rodziny swoje funkcje realizują w takim stopniu, by dzieci mogły się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W wielu rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. W rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków). Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny biologicznej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE

Gminę Bojanowo według stanu na 01.09.2015 zamieszkiwało 9.022 osób w tym 4.530 kobiet i 4.492 mężczyźni. W 2014 r. pomocą objęto 388 rodzin w tym na wsi 251 rodzin, świadczenia przyznano dla 628 osób. Ogółem pomocy i wsparcia udzielono dla 1.117 osób. Głównymi powodami przyznania pomocy były ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodziny wielodzietne i niepełne. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojanowie obejmują teren Gminy Bojanowo podzielony na 5 rejonów pracy socjalnej. Pracownicy socjalni są osobami pierwszego kontaktu. Przeprowadzenie wywiadu pozwala na zdiagnozowanie problemu z którym boryka się osoba lub rodzina. Właściwa diagnoza pozwala na przygotowanie skutecznego planu pomocy zawierającego działania które należy podjąć aby sytuacja osoby

czy rodziny uległa polepszeniu. W pojęciu pracy socjalnej mieści się właściwie każda pomoc

udzielona przez Ośrodek. Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie. Najczęściej dysfunkcyjność rodziny łączy się z takimi zjawiskami jak uzależnienia, przemoc domowa, problemy w pełnieniu ról rodzica, małżonka czy osoby pracującej. Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych. Nowym zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Głównym celem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, asystent pracuje tylko z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia z zewnątrz. Praca asystenta ma charakter kompleksowy. Osoba pełniąca funkcję asystenta dba o rozwiązywanie podstawowych problemów socjalnych rodzin (mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych itp.) a także wspiera w podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej. Praca asystenta zgodnie z założeniami ustawy jest realizowana również w przypadku umieszczenia dziecka w tzw. pieczy zastępczej, wówczas asystent uczestniczy we wszystkich działaniach podejmowanych na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 15 ust. 4) „liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15”. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę, za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. W Gminie Bojanowo asystent rodziny jest zatrudniony od września 2012 r. z uwagi na znaczną liczbę rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. W 2012 r. w pieczy zastępczej przebywało 18-ro dzieci, 2013 r. -13-ro dzieci, 2014 r. – 10 ro dzieci, a w 2015 r.(IX) 14-ro dzieci.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadaniem obowiązkowym jednostek samorządów terytorialnych oraz organów administracji rządowej jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych rodziny jest jej wsparcie w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym przyjmowaniu i wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio

1. **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. **50%** na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest:

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w gminie Bojanowo.

Cele szczegółowe:

- 1)Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2)Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- 3)Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

Zadania:

1.Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny.

- 1) udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodzin
- 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny,
- 3) udział w projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych w tym rządowych i ze środków UE mających na celu dobro rodziny i rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 4) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży

2.Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

I. Praca z rodziną:

- 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne(psychologiczne, pedagogiczne, socjalne prawne),
- 2) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej:-pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach,
-udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp.
-udzielanie pomocy w formie zasiłków,
- 3) organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, półkolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp.

praca socjalna z rodziną(kontrakt socjalny), pomoc placówek wsparcia dziennego (kluby, świetlice, itp.).

3. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

- 1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, OPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innymi instytucjami,
- 2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej,
- 3) doskonalenie kadry(szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, oraz innych specjalistów).

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i przy aktywnym współdziałaniu.

V. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka, czyli utrzymanie w środowisku rodziny biologicznej. Umieszczenie dzieci w formach pieczy zastępczej powinno być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami programu są rodziny wychowujące dzieci, a jednocześnie: niewydolne wychowawczo, ubogie i zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych, rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające w szczególności:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Rewir Dzielnicowych w Bojanowie,
5. Placówki oświatowe,
6. Organizacje pozarządowe,

7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu,
8. Służba zdrowia,
9. Sąd/kurator,
10. Specjaliści (psycholog, pedagog, pracownik socjalny, asystent rodziny itp.).

Wyżej wymienione instytucje gro swoich działań kieruje w stronę udzielenia różnych form pomocy rodzinie.

VIII. FINANSOWANIE

Do prawidłowej realizacji działań programowych będą konieczne zaangażowanie środków pochodzących z różnych źródeł m. in.:

1. Środki własne gminy:
 - zaplanowane na dany rok budżetowy,
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Środki unijne.

IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojanowie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów programu. Zebrane informacje będą wykorzystywane do planowania działań profilaktycznych, które będą wpisywane w formie zadań. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojanowie każdego roku Radzie Miejskiej w Bojanowie będzie przekładał sprawozdanie z realizacji programu i osiągniętych efektów, sporządzonych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

X. PODSUMOWANIE

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków do udzielania kompleksowej pomocy oraz wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także dążenie do zmiany i poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Do osiągnięcia zamierzonych celów Programu potrzebna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami, placówkami i organizacjami oraz wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.